

Ne Var Ne Yok

Dünya Mirası Listesi Genişledi

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO), 21 yeni yeri daha Dünya Mirası Listesi'ne ekledi. Bu liste, kültürel açıdan ya da doğal özellikleri nedeniyle insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen ve koruma altına alınan yerlerden oluşuyor. Bu, kimi zaman bir orman, kimi zaman bir çöl, dağlar, yapılar, hatta bütün bir kent olabiliyor. UNESCO, dünya mirası listesindeki yerlerin korunup korunmadığını da izlemekle yükümlü. Türkiye'den, Göreme Ulusal Parkı ve Kapadokya'daki Peri Bacaları, Divriği'deki Ulucami, İstanbul'un tarihi bölgeleri,

Nemrut Dağı, Pamukkale'deki Hiyerapolis, Safranbolu, Hattuşaş, Troya ve Letoon antik yerleşimleri Dünya Mirası Listesi'nde bulunuyor.

<http://whc.unesco.org/>

Kedilerin Tarihi

Yeni bir araştırma, evcil kedilerin soyunun, günümüzden 100.000 yıl önce Orta Doğu'da yaşamış yabankedilerine dayandığını gösteriyor. Bu çalışmada, dünyanın dört bir köşesinden ev kedilerinin genleri, doğada yaşayan kedilerin genleriyle karşılaştırılmış. Bunun için, çeşitli ülkelerdeki yedi araştırma enstitüsünden araştırmacılar çalışmış.

Kedilerin ne zaman evcilleştirilmiş oldukları tam olarak bilinmiyor. Ancak araştırmacılar bunun da ilk kez Orta Doğu'da gerçekleşmiş olabileceğini

düşünüyorlar. Üç yıl önce, bölgede yapılan arkeolojik kazılarda, 9500 yıllık bir mezarda sahibiyle birlikte gömülmüş bir kedi fosili bulunmuştu.

www.news@nature, 27 Haziran 2007

İşte, Orta Doğu ya özgü bir yabankedisi.

Ne Var Ne Yok

“Baijii” Artık Yok

Çin’deki Yangtze Nehri’nde yaşayan yunusların soyunun tükendiği açıklandı. Doğa korumacılarından ve araştırmacılarından oluşan bir ekibin altı haftalık araştırması sonucunda nehirde

hiç yunus bulunamadı. Yalnızca buraya özgü olan ve “baijii” olarak adlandırılan yunuslar, uzun süredir

Araştırmacılar ve çevre korumacılar, altı hafta boyunca Yangtze Nehri’nde yunusları aradılar.

koruma altındaydı. Ancak, nehir trafiğine, kirliliğe ve yaşam alanlarının zarar görmesine yenik düştüler.

Muse, Nisan 2007

Robot Böcekler Ormanı Koruyacak

Onun adı, OLE. Bu robot böceğin görevi, ormanda dolaşmak ve yangınları

daha başlangıç aşamasında söndürmek. Araştırmacılar onu tasarlarken, tespihböceğinden esinlenmişler. OLE de, tehlike anında tespihböceği gibi ayaklarını içine çekip bedenini top haline getirebiliyor. Kabuğu, yüksek ısıya dayanıklı özel bir malzemeden yapılmış: 1300 °C sıcaklığa dayanıyor ve içindeki alıcıları ve bilgisayarı bozulmaktan koruyor. OLE, saatte 10 – 20 kilometre hızla yol alarak alıcılarıyla çevreyi inceliyor. Araştırmacılar, 7000 kilometrekarelik bir ormanda, 30 robot böceğin orman yangınlarının çıkmasını engelleyebileceğini düşünüyorlar.

<http://www.research-in-germany.de/>

Ne Var Ne Yok

Çocuk Gücüyle Çalışan Pompa

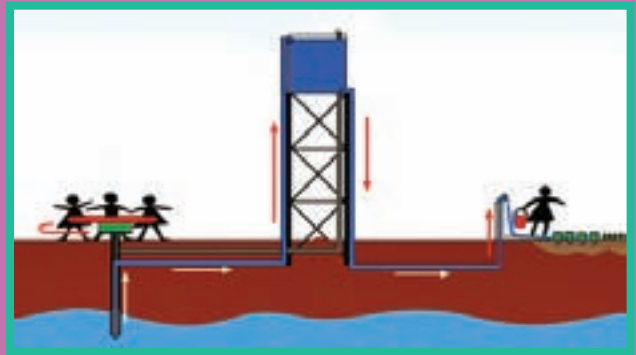
Güney Afrika'nın kırsal bölgelerinde yaşayan insanlar için günlük su gereksinimlerini sağlamak zahmetli bir iş. Su, genellikle uzaktaki bir kaynaktan kovalar ya da bidonlarla eve taşınıyor. Bunun kimi zaman dört saat bile sürebildiği belirtiliyor. Bazı yerlerde su kuyuları var. Ancak, elektrikli pompaların kurulumu ve bozulduğunda tamir edilmesi pahalıya geldiğinden su, bu kuyulardan tulumbayla çekiliyor. Evin su gereksinimini sağlamak için genellikle çocukların görevi.

Güney Afrikalı bir grup buluşçu, tüm bunları göz önünde bulundurarak özel bir pompa geliştirmişler. Adı, "oyna-pompala". Pompanın çalışması için, üzerindeki oyuncağın döndürülmesi gerekiyor. Bu, oyun parklarında bulunan döndürmeli oyuncakların tıpkısı. Oyuncak döndürüldükçe su, kuyudan yerden yüksekteki bir depoya pompalanıyor. Çocukların kaplarını suyla doldurmak için tek yapması gereken, deponun altındaki musluğu açmak. Bu pompayla, depoya saatte 1500 litre su pompalanabiliyor.

Çeşitli yerlere kurulan 400 oyna-pompala sayesinde 200.000 kişinin su gereksiniminin karşılandığı belirtiliyor.

<http://www.playpumps.org/>

Oyna-pompala işte böyle çalışıyor. Oyuncak döndürüldüğünde su, okların yönünde borulardan geçiyor; depoya doluyor, oradan da musluğa gidiyor.

Örümcek Maymunun Özel Parfümü

Meksika'nın Veracruz ormanlarında yaşayan örümcek maymunları, çok bakımlı. Buradaki koruma bölgesindeki

örümcek maymunlarını inceleyen bir araştırmacı, ilginç bir şey gözlemlemiştir. Erkek örümcek maymunları, hoş kokulu ağaç

yapraklarını çiğneyip suyunu çıkararak bedenlerine sürüyorlarmış. Araştırmacı, maymunların bunu dişileri etkilemek için yaptıklarını düşünüyor.

Yes Mag, Mayıs-Haziran 2007

Avustralya Artık Floresanla Aydınlanacak

Avustralya'da, normal ampullerin kullanımı yasaklanıyor. 2010 yılına gelindiğinde bu ülkedeki evlerde ve işyerlerinde artık yalnızca floresan ampüller kullanılabilir. Yasanın amacı, sera gazlarının salımını azaltmak. Fosil yakıtların kullanımı sonucunda ortaya çıkan karbondioksit ve azotoksit gibi gazlara sera gazları adının verildiğini duymuşsunuzdur. Bu gazlar, atmosferde birikerek Güneş'ten gelen enerjinin tutulmasına neden oluyorlar. Bunun sonucunda da dünyamızın iklimi ısınıyor. Floresan ampuller, normal ampullere göre % 70 oranında daha az enerji harcıyor. Aydınlatmada bu ampulleri kullanmak, atmosfere çok daha az sera gazı salınmasına neden oluyor. Umarız, Avustralya'nın bu çabası başka ülkelere de örnek olur.

<http://www.theaustralian.news.com.au/story/0,20867,21255580-1702,00.html>

Güneş Enerjisi'yle Yemek Pişirme Şenliği

Hacettepe Üniversitesi'nce 18 - 22 Haziran 2007'de düzenlenen şenliğe, üniversitede öğrenim gören öğrenciler katıldı. Öğrenciler, kendi tasarladıkları güneş ocakları ve güneş fırınlarıyla yemek pişirdiler. Şenlikte, güneş enerjisiyle çalışan su pompası, soğutma sistemi ve meyve kurutucu gibi tasarımlar da sergilendi.

Şenlikteki güneş ocaklarından biri.

Aslı Zülal